

ΜΕΣΣΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ :

Ο μεσσιανισμός είναι η πίστη σ' έναν Μεσσία, που θα λυτρώσει το λαό. Σύμφωνα με την εβραϊκή θρησκεία, η έλευση ενός Μεσσία θα έσωζε τον εβραϊκό λαό από τα δεινά του.

Φυσικά, η χρήση του όρου «μεσσιανισμός» χρησιμοποιείται στη λογοτεχνία με καθαρά αλληγορικό τρόπο και υποδηλώνει την πίστη σ' ένα σωτήρα(Μεσσία), έναν δηλαδή ηγέτη με εξαιρετικά προσόντα και ικανότητες, που θα σώσει την κοινωνία και θα την απεγκλωβίσει από τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά αδιέξοδα.

Η νοοτροπία του μεσσιανισμού, χαρακτηρίζει κατά βάσει θεοκρατικές κοινωνίες, οι οποίες είναι εγκλωβισμένες στη θρησκοληψία. Παράλληλα, όμως, χαρακτηρίζει και ανελεύθερες κοινωνίες- εύκολα χειραγωγούμενες- στις οποίες επικρατεί πνεύμα λογοκρισίας και αποστερούνται ελεύθερης πνευματικής διακίνησης ιδεών. Συνήθως, ο μεσσιανισμός εμφανίζεται, όταν οι άνθρωποι έχουν απογοητευτεί πλήρως από την πολιτική και κοινωνική πολιτική, που εφαρμόζουν οι εκάστοτε ηγέτες και εναποθέτουν μοιρολατρικά τις ελπίδες τους σε κάποιον χαρισματικό ηγέτη, θεωρώντας ότι θα τους λυτρώσει από τα δεινά τους.

ΑΙΤΙΑ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗΣ ΜΕΣΣΙΑΝΙΣΜΟΥ

- **Ο μεσσιανισμός συνδέεται κατά βάσει με θεοκρατικές κοινωνίες, οι οποίες είναι εγκλωβισμένες στη θρησκοληψία.** Παράλληλα, όμως, χαρακτηρίζει και ανελεύθερες κοινωνίες- εύκολα χειραγωγούμενες- στις οποίες επικρατεί **πνεύμα λογοκρισίας και αποστερούνται ελεύθερης πνευματικής διακίνησης ιδεών.** Στα καθεστώτα, λοιπόν, που αποστερούν την ελευθερία των πολιτών και επιχειρούν να κατασιγάσουν κάθε είδους κριτική σκέψη, είναι εύλογο να παρουσιάζεται ο εκάστοτε ηγέτης, ως χαρισματικός και εκλεκτός σωτήρας του έθνους. Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται από τους πολιτικούς φορείς, ώστε να χειραγωγήσουν την άβουλη μάζα. Άλλωστε, στα δικτατορικά ή θεοκρατικά καθεστώτα καταστρατηγούνται όλες οι ελευθερίες και κατά συνέπεια η δημοκρατία. Οι πολίτες στο σύνολό τους είναι απολιτικοποιημένοι και φερέφωνα οποιασδήποτε προπαγάνδας, εφόσον δεν είναι σε θέση να εγείρουν πνευματικές αντιστάσεις.
- **Δυστυχώς, ο μεσσιανισμός εμφανίζεται και σε δημοκρατικές κοινωνίες και είναι άμεσα συνυφασμένος με την απολιτικοποίηση των πολιτών.** Οι πολίτες απογοητευμένοι από τους πολιτικούς χειρισμούς και την αδράνεια των ήδη υπάρχοντων πολιτικών φορέων αποκτούν μια μοιρολατρική στάση απέναντι στα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, που επιδεινώνονται διαρκώς(οικονομική ύφεση, φτώχεια, ανεργία, βία ρατσισμός)και τρέπονται σε παθητικούς δέκτες επιτηδείων, που προσπαθούν να ετεροκατευθύνουν τις μάζες.
- Συχνά, οι πολίτες οδηγούνται στην επιλογή ενός ηγέτη, που εμφανίζεται με το προσωπείο του «Μεσσία», επιδιώκοντας να απαγκιστρωθούν από ήδη δοκιμασμένες πολιτικές κυβερνήσεις, που τους απογοήτευσαν. Η συγκεκριμένη ανεπάρκεια των πολιτικών αυτών φορέων, προλειαίνει το έδαφος για την επικράτηση του μεσσιανισμού, ο οποίος υπόσχεται να άρει τις παρωχημένες πολιτικές πρακτικές και κάνει τους πολίτες να πιστέψουν ότι μόνη λύση γι'

αυτούς είναι η εναπόθεση των ελπίδων τους σε μια «θαυματουργή» και χαρισματική προσωπικότητα.

- **Ο αναλφαβητισμός και η απουσία ουσιαστικής πολιτικής παιδείας οδηγεί στην επικράτηση του μεσσιανισμού.** Αναλυτικότερα, όταν το σύνολο των πολιτών στερείται μόρφωσης, ταυτόχρονα οδηγείται στην έλλειψη διαμόρφωσης κριτικής σκέψης. Οι πολίτες εφησυχάζονται, δεν είναι ικανοί να παρακολουθήσουν τις πολιτικές εξελίξεις και να υπερψηφίσουν τους κατάλληλους πολιτικούς εκπροσώπους, με αποτέλεσμα να γίνονται φερέφωνα πολιτικών, που χρησιμοποιούν το λαϊκισμό, για να επικρατήσουν. Οι αναλφάβητοι άνθρωποι είναι πιο εύκολο να χειραγωγηθούν και να αποθεώσουν έναν εθνικό πολιτικό σωτήρα.
- **Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης και των διεθνών πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων, οι άνθρωποι τείνουν να πιστεύουν ότι αποτελούν κομμάτι μιας παγκόσμιας συνωμοσίας, που στηρίζεται στην εξόντωση και την οικονομική αφαιμάξη των οικονομικά δυσχερών εθνών.** Θεωρούν δηλαδή ότι τα ισχυρά κράτη, ασκούν μια ιμπεριαλιστική πολιτική, που είναι αποφασισμένη και προκαθορισμένη. Συνεπώς, η απελπισία των πολιτών των ανίσχυρων κρατών, η επίταση των οικονομικών και κοινωνικών τους προβλημάτων, ενισχύει εθνικιστικές ιδεολογίες. Συνήθως, αυτές οι ιδεολογίες ενσαρκώνονται στο πρόσωπο ενός ικανού λαϊκιστή ηγέτη.

ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗΣ ΜΕΣΣΙΑΝΙΣΜΟΥ

- **Ο μεσσιανισμός αμαυρώνει το δημοκρατικό ιδεώδες, καθώς και τις ελευθερίες, που εκείνη πρεσβεύει.** Η απουσία κριτικής και πολιτικής βούλησης οδηγεί στην άκριτη αποδοχή από τους πολίτες των υποσχέσεων των πολιτικών ιθυνόντων, που συχνά υποκινούνται από λαϊκίστικα κριτήρια. Οι πολίτες χειραγωγούνται και εν τέλει πείθονται ότι ένας χαρισματικός «σωτήρας – ηγέτης» θα επιλύσει δια μαγείας όλα τους τα προβλήματα και θα τους απεγκλωβίσει από τα κοινωνικά και πολιτικά αδιέξοδα του τόπου τους.
- **Ο μεσσιανισμός επιτείνει μια διαρκή ανασφάλεια, εφόσον προσιδιάζει σε καθολικά καθεστώτα και εκτρέφεται από αυτά.** Οι πολίτες νιώθουν ευάλωτοι και ανεπαρκείς, όσον αφορά στην πολιτική συμμετοχή. Διαρκώς εξαρτώνται από τη βούληση και τις πολιτικές αποφάσεις του ηγέτη, που έχουν επιλέξει ως «σωτήρα» του έθνους τους. Συνεπώς, επέρχεται η σταδιακή μαζοποίηση και χειραγώγησή τους.
- **Ο μεσσιανισμός οδηγεί στην πολιτική αδράνεια και τον εφησυχασμό των πολιτών.** Εκτός από την έλλειψη πολιτικής βούλησης, οι πολίτες αισθάνονται ότι δεν έχουν καμία ευθύνη για την διαμόρφωση της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας του τόπου τους. Έτσι, αποποιούνται των πολιτικών τους ευθυνών και σαφώς υπονομεύουν τη δημοκρατία.
- **Οι πολιτικοί ηγέτες εκμεταλλεύονται ολοένα και περισσότερο τον εφησυχασμό των πολιτών, εφόσον απολαμβάνουν την πολιτική και κοινωνική τους «αποθέωση».** Οι πολιτικοί αισθάνονται παντοδύναμοι και εκμεταλλεύονται την κούραση και την απόσυρση των πολιτών από τα πολιτικά δρώμενα. Από πλευρά τους, **οι πολίτες εθελουφλούν, λόγω των**

συνεχόμενων απογοητεύσεων από ανίκανους πολιτικούς ηγέτες και λόγω της **έλλειψης κριτικής σκέψης**.

- Ο μεσσιανισμός οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στον **πολιτικό φανατισμό και στην έντονη κομματικοποίηση**. Οι οπαδοί ενός χαρισματικού ηγέτη στηρίζουν με σθένος τις πολιτικές αποφάσεις του «μεσσία» τους, χωρίς να είναι σε θέση να αποτιμήσουν ρεαλιστικά και με ψυχραιμία την κοινωνική πραγματικότητα. Φυσικά, ο φανατισμός οδηγεί **σε κοινωνική πόλωση και σε βίαιες εκδηλώσεις**. Υπονομεύεται γι' ακόμα μια φορά η δημοκρατία.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΣΙΑΝΙΣΜΟΥ

- Οι πολίτες οφείλουν να διαμορφώσουν μια πολιτική παιδεία, ώστε να αντιλαμβάνονται τους πραγματικούς κινδύνους, που απειλούν την κοινωνία τους και να προσπαθούν να αναλαμβάνουν το μερίδιο ευθύνης, που τους αναλογεί. **Η οικογένεια, ως ο πρωταρχικός φορέας κοινωνικοποίησης οφείλει να εμφυσησει στους νέους μια κοινωνική παιδεία, μέσω της καλλιέργειας του διαλόγου** στην οικογενειακή εστία. Επίσης, η οικογένεια μπορεί να αποτελέσει ένα υγιές παράδειγμα, μέσω της παρώθησης των νέων μελών **να ασχοληθούν με τον εθελοντισμό, ο οποίος συχνά αποκαλύπτει τις παθογένειες της κοινωνίας**.
- Ο εκπαιδευτικός φορέας οφείλει να **μυήσει τους νέους στις πολιτικές διαδικασίες**. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συμμετοχής των μαθητών στις μαθητικές κοινότητες, που αποτελούν μια προσομοίωση του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Παράλληλα, **το μάθημα της πολιτικής παιδείας και της κοινωνιολογίας** συμβάλλει καθοριστικά στην ορθή συνειδητοποίηση του τρόπου λειτουργίας της κοινωνίας. Επιπλέον, θα μπορούσαν **να πραγματοποιηθούν εθελοντικές δράσεις και ομαδοσυνεργατικές εργασίες**, οι οποίες θα προσδώσουν ένα πιο βιωματικό χαρακτήρα, όσον αφορά στην διαμόρφωση της πολιτικής συνείδησης και θα εξαλείψουν ψήγματα ρατσισμού και προκαταλήψεων.
- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οφείλουν να είναι **αμερόληπτα και να παρουσιάζουν σφαιρικά τα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, που απασχολούν την κοινωνία**. Η απουσία χρηματισμού των δημοσιογράφων, οι οποίοι δεν θα ασκούν προπαγάνδα, θα επιτρέπει στους πολίτες να επιλέγουν με πιο ορθά κριτήρια τους πολιτικούς παράγοντες, που πιστεύουν ότι θα εξυγιάνουν την κοινωνία και θα προάγουν τη δημοκρατία σε ολόκληρο το εύρος της.